

ЗАМАНА

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Правительство

Инвесторлагъа тап халла къурауну эм башха салып

КЪМР-ны Правительствоу кезиуле жыйылуунда Саулуук саклау министерство РФ-ны Президентини буйруклары къалай толтурулгандарыну юсюнден отъат этгенди. Битеуде бирге ул 30-дан аслам бетимни проекти сюзюлюк, абдык кёрюгендиле. Кенешчи премьер-министр Руслан Хасанов бардырганды.

КЪМР-ны эм Москва шахарны правительстволарыны араларында бирге ишленю юсюнден келишим да къабыл кёрюгенди. Мускуланы Алий айтханыча, къыралны ара шахары бла байламлыкъла 1994 жылда тохташдырылгандыла. Жангы документ а шийдотго экономика болуплагъа келиширди.

Къыралны башчысы былтыр май айда берген буйрукларында беш эм андан да кеп сабилери болган аналагъа юй ишлериге хакъсыз жер юлөшле блёрте деген оюу да бар эди. КЪМР-ны саулуук саклау министрини Ирма Шетова документни врачла бла байламлы кесги къалай толтурулганын билдиргенди.

Бирчакъ элде ишлерча келпидируу жаны бла программа да жашууда бардырылады. Жаш специалистле саулуук саклау учрежденида тохташса, алагъа миллион сом тёрлерте деген оюну хайырандан кадрланы дефцити кетерилди. Былтыр программага 136 адам кытышханды, ол быйыл да жашууда бардырылганды.

Бир миллиард сомдан багъа турган ырысыны сатап алардан неда аллай багъалы проектни жашууда бардырардан елги уа аны жамаут созере керекди. Ол жаны бла бетимни да Мусук ул кёрюгенди. Ол айтханыча, аукцион башланары аналанда проект Интернетде басмаланарганды, хар адам да анга эсгертиле, тозутиле киийирге болукду. Ол башагыртыр кон квалганда уа, жамаут тинтиле онын халда бардырылгандыла, алада этилген эсгертиле да эге алынырыкыдыла. Руслан Хасанов а, жамаут тинтиле аты-саны болсун деген халда бардырылгандыла эди деп, тынгъазылыгын билдиргенди.

Ахыры 2-чи бетди.

БАСМА ОРГАНА КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАРНЫ ЮСЮНДЕН

Италия бла бирге ишлеу кючленеди

Берлинде «Жашил арыкы-2013» хакъында ул кёрюч-армарка кесини ишин боштаранды. Анда битеуде дунияны ал молук, аш-азыкъ эмда жерашдырычуу предпритиялары кёрюшмилерни кёрюшгендиле. «Мессе Берлин» кёрюч арда кеслерини экспозицияларын салгын 20 россеий субъектини ичинде Къабарты-Малкъар да болганды.

Алга атлау

Былда КЪМР бу бийик даражалы форумга Север-Кавказ федеральный округдан жангыз кеси болуп кытышханды да белгилерге тийишлиди. Бизни агропродомышленность комплексибизни бек иги 11 предпритиясына юлгюню продукцияларын салгыртыа 83 квадратный метр жер болгонгн эди.

Къабарты-Малкъарны делегациясына республиканы оюнусу Арсен Канокос башчылык этгенди. «Быллай кёрючлөгө кытышханбыз бек хайырлыды. Биринчиден, аграрийлерибизге аттарын айтдырыртыа эмда продукцияларын халкъла аралы рынокка чыгарыргыа онг берилди. Экинчиден, биз Къабарты-Малкъарны агропродомышленность комплексибиз бла байламлы уллу инвестиция проектлени да этпелбиз. Ол а тыш къыралны инвесторла бла партнерла табаргъа уллу себилек этеди, дегенди Арсен Башмирович.

Бизни делегациябыз «Жашил арыкы-2013» бешени керек кытышды. Ол да боштан тоюлду. Нек дегенде ал молук - КЪМР-ны экономикасын, социальный сфера-

Элчилеге – уллу ышануулукъ

Элчи (фермер) молклене айнатыр, эл молк продукцияны чыгарууну бла сатыуну кёбейтир, элчилени иш бла жалчытыр мурат бла быйылдан башлап юйю молчы фермаланы жайыуну эмда фермерлик ишин кыльгъа алганага болушуну ведомстволу целевой программалары жашауда бардырылдыла. Бу жаны бла Къабарты-Малкъар алчы регионаны санандыла. КЪМР-ны Эл молк министерствосу билдиргенге кере, «Фермерлик иш бла энди керешип башлагъанлагъа болушун» деген ведомстволу программага кере 253 элчи (фермер) молкге грантла берилгендиле. Проектлеге кытышчы жаны бла биз Россеийни субъектирини араларында биринчи жерни алабыз, федеральный бюджетден болгонгн аханы ёлчөмлери жаны бла (78,7 миллион сом) төртюнчю позициядабыз. «Юйор молчы фермаланы айнатыр» деген программага кере, федеральный бюджетден бизге 111,4 миллион сом болгонгн. Ол жаны бла КЪМР Россеийни 63 субъектирини арасында экинчиди. Анга кере грантла алгандыны тымсиесинде да экинчи жерни алады.

сын да айнатынуу баш магъаналы амалларында бириди. Арт жылда республиканы агропродомышленность комплексинде производство ёлчөмле тохтауусу ёсөп бардыдыла,

къыралны бла правительствону жанларында этилген ача болушугъа да жыл сайын кышулады. Ол а бу ёлчөмге инвестиция салгыртыа оюнгенлини келпидирди.

Ахыры 2-чи бетди.

Жамаут палата

Жыйылган сынамга таяна, бийик борчланы тамамларга

КЪМР-ны Жамаут палатасыны экинчи чакырыууну жангы жылда биринчи жыйылуу болганды. Аны председатели Пшикан Таов билдиргенге кере, аны бу жолу ул къуулу 28,7 проценте жангырылганды. Башхача айткенди, 54 адамдан оңден бири жангыладыла.

Жыйылууну ача, Пшикан Кесович алгынны къауумгъа киргенлини бир бирлери анча заманна не бла корешгенрини оксумарында билдиргенди. - Келигиз, энди бирча тири ишлейик. Бирле алда барып, башхала уа тынхайып турурча онгла болуук тоюлдоле. Жамаут палатаны юсюнден закон бла тийишлиликде аны хар келечиси да бир магъаналы вопросу сайлап, аны жашауда бардыруу бла

кюреширге борчлуду. Бу ишде асламы инфоация организационна бла байламлыкъда ишлесе, иги болукду», дегенди ол. Ызы бла Пшикан Таов республиканы жашуунда бек магъаналы бир неча вопрос бошанын белгилегенди. Аладан бир аламы жашууларын итилендируу бла байламдыла. Аны ючюн а Россеийи законларына кере жашарга керекби. Дагында ол ушакъла бардырган кезиуде спецели кестерини оксумардан да эшите билдирге кереклигин белгиледи. Созюлген теманы иги билген адамланы чакырып, ол ушакълагыа къоша туургыра керекди. Андан сора сёз Жамаут палатаны келечилерини командировакалагы жюрюклерини юсюнден барганды. Пшикан Кесович ючюлукъугъа чыккандыла, артык ул къурунча этмезге

Ахыры 2-чи бетди.

Митинг

Элбрусну тёрпесинде Кавказын къоруулагъан аскерчилерге эсгерликдиле

Кавказ ючюн баргъан сермедени 70-жылгына атап, 13-чю февралда Минги тауну тийресинде бир къауум къуруу иш бардырылганды. Сёз ючюн, Терс-Къолун орта школу Элбрус тауну этегинде ишленген, тенгизден 3800 метр бийикликде суюлген эсгертеми кытында бушулу митинг бардырылганды. Андан сора анга кытышхана къорууларынуну «Мир» стадионда музейини (аны тенгизден бийиклиги 3500 метрди) атларыркыдыла. Аны таматасы Михаил Павленко бери келгенлини экспонатла бла шыр-шайырликди эм мунда да къалай къызуу сермешле бардырылгандарыны юслеринден айттырканды.

Улуу Ата журт урушун жылларында ёлген аскерчилени намыслары Терс-Къою ёслөркени кесинде ишленген эсгертеми кытында да болукдуу бушулу митинг. Школну арбазында ашхана къурулганды. Чекилени «Терс-Къо» ёлчөмюню къулулукчулары былайгъа келгенлини барысын да төрөли грекча баста бла сыйларкыдыла. Андан сора анга кызыл жон бери сермешуенди эришуле бардырылганды. Аны бла бирге уа ким суюлде аны аскер усталыкыга юйретилди.

Кавказ ючюн къызуу сермешле атап, ала бардырылганды ишлеге районну ДОСААФ-ы да тири кытышарганды. Тирьнуу-Азау жолда автомашиналары эришуилери болукдуу.

Кавказ ючюн къызуу сермешле атап, ала бардырылганды ишлеге районну ДОСААФ-ы да тири кытышарганды. Тирьнуу-Азау жолда автомашиналары эришуилери болукдуу.

Алиса ТАРИМ
Элбрус районну администрациясынын пресс-секретары.

Башламчылыкъ

ОНОУ Волгоградны алгынныгы атын къайтараргъыла - 6 июнге

Шахар Думаны депутатлары Волгоградны историйны атын къайтаргыра деп оюу этгендиле. Кертди, жалаанда алты кюнге, жыл сайын.

Шахарны атын ол халда торлендире турургъа оюнгенле битеу Россеийде кеси жангыланы къоп элзлерни (подписальерни) жыйгъандыла. Аламы басмачакъларына волгоградчы, энди уа - сталинградчы деп атыла да къажу туралмагъандыла. Кезиуле жыйылууда шахарга историйны атын къайтаргыра оюу этгендиле, жалаанда аскерге жораланганын кюнлеме. Алайла уа жылда 6 июн болдыдыла.

Биз аллай документни Улуу Ата журт урушда кытышханыны тилкелерини эсте алыныбыл этгенбиз, - дегенди шахар Думаны депутаты Сергей Забеднов. Аны айтханына кере, «Жигит шахар Сталинград» деген аты Волгоградны символула хайырланаргъа деп оюу этгендиле. Жангы ат жалаанда Сталинград сермешле жораланганын бандерлеме эм растжаллада хайырланылганды. Газетледе, сайтлада эм телевиденида да, редакторла угъа демеселе, Волгоград деген сёзю Сталинград деген сёз бла алшындырырга болукдуу.

38 депутат да бир минутну ичинде аны ючюн къоп келгюгендиле, шифроге дер аты торлендирге келле къажуу суюлген эселе да. Барысы да ыразы болурча амалны уа тапмаганбы. Ол оюуда да биз жылла бла даулаша келип тохташханбы. Нек дегенде, «Жигит шахар» деген ат Волгоградга угъай, Сталинградга берилгенди, - дегенди Забеднов.

Бу жалаанда аны башланганды. Депутатла дагында референдум бардырырга дейдиле. Ала саргъашылдына: халкыны асламысы жылны 365 кюнун да историйны кюлөгө санавала уа не этерибиз деп. Аны бла бирге Президентни Администрациясына 50 минг адам къоп салып, оюу этгенлини билдиргендиле - Россеийи граждандары. Профсоюзланы активистери эм КПРФ.

Шахарны бу кезиуде аты башха болукдуу:
2-чи февралда - Россеийи аскер махтаулулгъу ючюн ючюн
9-чю майда - Хорланны ючюн.
22-чи июнда - Озде тутуну эм бушуну ючюн.
2-чи сентябрде - Экинчи дуния урушуну бошталганы ючюн.
23-чю августда - Сталинградда бомбала бла ургъанда жолгъанланы эгерюню ючюн.
19-чю ноябрде - Сталинградда фашист аскерлени уатууу башланганы ючюн.

ИНТЕРНЕТ.

Туугъан кюнлери бла алгъышлагъандыла

КЪМР-ны Парламенти Жаш тёлону, жамаут биргиулене эм асламы информация органланы ишлери жаны бла комитетини членлери, «Единая Россия» фракцияга кирген Татьяна Хашхожева, Асланбек Ушухов эм Аслан Бесланев Жаш тёлу палата бла бирге Нартанда 5-чи номерли интернет-школга январьда туугъан сабилени туугъан кюнлери бла алгъышлар ючюн баргандыла.

- Сабийни туугъан ючюн - жарыкъ байрамды. Къууанча а къонакъсыз, саугъасыз да болмайды. Бу интернет-школа аллай ишлени хар ай сайын белгилегендиле бир билебиз, аны себилени анга кесибизни юлюшюбозно къонаргъа суйгөнбиз. Бизни алгъышладуларыбызга бла саугъаларыбызга интернетчыланы кезлери къалай жарыгъандарын биз кёргенбиз, ол себеден бизни бу башламчылыгыбыздан юлгю алгандан энтда да чыккъасала, бек союрге эдик, - дегенди Татьяна Хашхожева.

диргъандыла. «Морозок» жомакны шийдотго заманга келиширди кёрюштендиринде, чиновникле иги кесек юлгюденле.

Интернат-школуну директору Алисултан Алишанов, депутатлагъа Жорек Соуруелерин билдире, сабиле, интернетда ишленгенле да къонакълагъа хар заманда да бек ыразы болгандарын чертин айтханды.

Былла УРУСМАМБЕТОВА,
КЪМР-ны Парламентини пресс-службасы.

Шимал Кавказ ючюн сайын	Юйно, къыралны да чырайы	129-чю туугъан кюнун байрамлагъанды	Жашларыны кертни иетлерин кёрюу	Умуландыргъан атламла	Хакъ кертини табаргъа итинию
2 бет	3 бет	3 бет	3 бет	4 бет	4 бет

Окуу юлгөсө

Тишируу саяфаты орус литературыда, искусство-
да улту жерин алады. Аны ичлеринде атла-
ры айттырдында да өз тойлоодо. Алгага атып,
КМКУ-ну педагогикалык бөлүмүнөн биринчи
курслордо окутуу турганда көп болмай конфе-
ренция кыргызанды. Жыйылуу а Миллет библи-
отекада барганды, аны окуу залы эм искусство
бөлүмүнө болушуктары бла.

Тишируу тойногу,
кыргызаны да чырайыгы

Колледжи устазлары Сабан-
чылары Валентина, Алтайдын
Лейла, Биттирланы Назифа,
Асият Бешнибова эм башка
окуучуларын библиотекега а
алып көлгөндиле. Аланы бу культу-
ра ага бла таныштырып, анди
мындан ары ага бери дайым да
көп турурла деген оюмду
да билдиргенде жашалга бла
кызылга. Устазла ага университет-
теде окугубан заманда бу залда
студенте, окуучула да асыры
көндөн көзү - көзү отурганча
асергенде, жаш пөлкүнө
билгеме тартырыгы, китаны
сөөрге чакырганчыла.

Асият Бешнибова

Кытайга тууган журтун сойюп
кыймай, аны андан ары кы-
дарына жарыгынан, кесини
заманында эсе алгы кырагы-
аны белгилегенде ардагы
тарыхыла. Дашкова Екатерина II
пачалыкчыга келтирип ючюм да
көрсөткөн.

Экинчи докладчы Фатима Гар-
догожева ары жыйналгында
ол патча тишируу юсюндөн
билдиргенди. Софья Фредерика
Августа немиси принцесса болуп,
Перв III кой бийкеси эри Екатерина
деген ат арда аталганды. Эрини
патчалыкчы этерча кытайгылы,
политикага фамусу болмагыны
көйрү ол кыргыздыша Оропанын
кочери бла, аны кетери, кеси ол-

турганды тамага.
Россейге ол башчылык этген
жылгага (35 жылдан артык) «ал-
тын өмүр», дейдиле. Екатерина II
Россейни көчөргө деген ызы-
на көртинчел кылганды, аны
Кырау тегизде флотун орнаткан
ол көзүлөрдө эди. Кызырлы
губернияга юлөшүн, алгага
башчыла салып, хар бери да ага
бойсунура этгенди. Тиширула

Фатима Гардогожева

билм алынуу кырагы политикага
санап, алгага деле окуу юйле
ачылгандыла. Патча белгиле
французлу жазуучула бла
байланыш жюртөгөндө, биринчи
орус тарыхчы Н. Карамзин эм
позд, академик В. Жуковский аны
шубурагы саналгандыла.

Россейни театр искусствосуну
айнуула да тишируула уллу
кыйын салгыларын белгилеге
көрөкөбү. Жыйырманчы өмүргө
дери аланы санында бек белгиле
Мария Николаевна Ермолова
эди. Кызыла Милана Зрумова
бла Лейла Одозова аны юсюндөн
айтканды.

Сабилгилде Ермолова балет
классы бошатынды, ага бир
торло кунери болмай. Алайгы-

ын анылап, ол Гиче театрга
барганды да, бир талай жылы
аны белгиси болгандай турган-
ды. Актрисаны репертуарында бек
кыйын пресала бар эдиле. Ол
тишируу аны кырады анык-
лап драмаланы, трагедияны
артыкка бек сойгонди. «Кы-
ый шауданда» Лауренсияны, «Мария
Стойарда» баш ролуну, «Без вины
виноваты» дегенде Ногинаны эм
башкада кыраган сыйраткыры
бла ол орус театры тарыхына
киргенди. Бу Совет Россейи да
көргенди, «Республиканы жалкы
артисти» деген сыйлы аты да
алганды. М. Ермолованы асыра-
дага В. И. Ленин да көлгөн эди.

Озган өмүрүнө алпында уа
тишируула кытаймай жашууда
бир сфера да кылган болмаз,
балам. Ол санда скульптура да.
Битеу кырагыда биринчи скульп-
тор Вера Игнатовна Мухомедди.
Аны «Рабочий и колхозница» деген
итын битеу дундица белгиле
этгенди. Жагны тууган совет
кырада не скульптура болукчу-
ду деп турганды Европа. Фран-
цияда барымында көпчөмдө
Мухоме, ол иччи тишируу бек
кишини, аланы алгага таулк кы-
раган сыйраткырын элтип, андан
окуучула бла кыйтайды.

Скульптор кесини чексиз фаму-
сулар анык мөздөт. Жазууда,
театрда да көргөзгөнди. Аны
басмадан киймилери, 200-грамм-
лык миляла стаканлары (алкыда
ага «гранёный» деп белгиле-
ди) бла боккалары Совет Со-
юзу тарыхына киргенди. Ол
Сталин аты сауганы бек көрө
алганды.

Колледжи окуучулары кон-
ференцияга тынгылы хазыр-
лангандылар, санадан ариу
сөлөкөткөндө, кесирине да эс
буруп, тизгини болуп чыккылар
билгелерге сөөме. Аланды
докладдарын хазырлагыла Аде-
гены драмалы театрында бир
журтлу турганды. Ичтен башы
колледже битеууну, художес-
твоу културдан дөрсө берген
Асият Бешнибованы кыйындам
да сагышырга көрөкөбү. Ол оку-
чурларнда эстетика сезимлерин
өздөрүнө мекталуу. Жашауу
баламачы колледжи алган
дөрсөрин андан ары хайырла-
нырла деп ышанбай.

САРАКУЛЫ АСИЯТ
СУРАТНЫ А. ЕЛКАНОВ
АЛГАНДЫ.

Субайхан эри Мураддин да,
эки жаш өдүрө, кууанчыла
жашап турардыла. Алай жоре-
келери уа тынгыла кыраган-
дегенде экиси да кызыкчылы-
ры болурун коюуд эдиле. Бийче
иючючө көрө аурулугу болганы
билгенде, улму кыуачы айтан
эди эрине ол пычыкты.

Тийрада-көчүндө улайгыча
кытайына бир аууздан: «Бир
Аллах, көрөсү, Субайхан кызы-
чык табаркыды. Аны кыраы-
ны көрөмдөсү алай айтып
турды. Мен бир заманда да
жанталмаган эдим. Көчүм-
чөлүкө кыргызгамай этсине
аны», - деп тургандыла.

айтуу бир эди: «Бурук Муслим
тойлодо Муслимманчыкды,
Аллах сөйгөн жамчык».

Андан бери көп заман оз-
ганды. Муслим да улму киши
кемине жеткенди. Субайханын
тамата жашлары Алим бла Салим
кеслерини ююрлөри бла шахарда
жашайдыла, сабийле өс-
дөрөдиле.

аман акыл келди да, врачны
кабинетине барып, аны бла көп
хат айтканды.

«Сен мени жашларыма иги
болганыны айтма. Халы бек
осалды, анга жашарга бир
ылды да кыалмагыра деп,
мени жуукт заманда өлөрө-
түрү турганды. Ичтен башы
ала берген алтаркы кытай
тутаркыларын, мени оюутмай
кытай толтурлуктарынын сы-
нарга, сау көзөм бла көрпөргө
сөөме», - деди.

Жашларыны керти ниетлерин сынау

Алай ата-ана коюсегенча,
тийраде кытайна жоралга-
нча да болмады: энтта да жаш
талды. Бу жол аурулугундан
бек кыйналып куулдуа кеси да,
жанына кыркычу окуна
тоюлду. Бирин жашарына
анда былай ауру тойлоу эди,
балам, жылга кеслерин таныта
болупра адамга. Субайхан эс
жыйганды, кытайна оюлгөн
враччаны бир торлоу жуура-
шаркыла этсине. Анга
шеркала, хар заманда этинчю-
лорна, балачкыны анысыны
өшүнөшө салмагыларды да
тынгысы эди аны.

«Сабийми көргөзгөңдү? Нек
келтирмейси? Ол саумду?» -
деп, кыраууну жыйып, кычыр-
ды тишируу, жорги бир аман
затты сөзө.

айтан сөзлери. Керти сөзлө.
Тоз сөзлө. Көркөкли жашы
тютонне да, ичиге да ююртөмө
кылым эдиле элде ишчиле
кюсюлө.

«Сен жаш тапканса. Ол сауду.
Алай аны саугулуруа бир чы-
мыгы барды. Биз аны санга
келтирдик. Сабийчиюгун көр,
арда уа оюнуу этерге, - деп
сабыр сөлөшди ашкерча.

«Мен балам кытайна кыла
алганча, жорги жок болуп, са-
нына чаркына жачууну жашуу
жыйып, көлөрдүн жабып, тал-
гы жукудуча, шошыйм азы
заман өлүрдө да, врачланы
айтканы эсине келип, сабийни
ары-бери бурду, кычкычларын-
да кычкычларын да бермак-
чыкларын санады, бетигине
да торлөп кырады - бир да
чүрүм-чымлык эслемеди, ту-
уганычын нор сыйлатты, ариу
көрдүчө анасына.

Элде кытайда кызуучу бол-
са - Муслим анда. Ичгенчи
көтөрмалы, кеси да кыйналады,
анысы да кыйнады. Ол Субай-
ханын башка жашарындам
да айтырды. Алай элте хана
кемине билдире, аналары ол
шахарга барганыларын да
соймейдиле, артыкда келин-
лери. Мен өлсөм, ол заманда ол
кытай жашаркыды деп, көп
сагышпенды кырайтган,
саугулу да тозурай барган
жарлы аны.

«Сабийми көргөзгөңдү? Нек
келтирмейси? Ол саумду?» -
деп, кыраууну жыйып, кычыр-
ды тишируу, жорги бир аман
затты сөзө.

«Мен балам кытайна кыла
алганча, жорги жок болуп, са-
нына чаркына жачууну жашуу
жыйып, көлөрдүн жабып, тал-
гы жукудуча, шошыйм азы
заман өлүрдө да, врачланы
айтканы эсине келип, сабийни
ары-бери бурду, кычкычларын-
да кычкычларын да бермак-
чыкларын санады, бетигине
да торлөп кырады - бир да
чүрүм-чымлык эслемеди, ту-
уганычын нор сыйлатты, ариу
көрдүчө анасына.

«Сен жаш тапканса. Ол сауду.
Алай аны саугулуруа бир чы-
мыгы барды. Биз аны санга
келтирдик. Сабийчиюгун көр,
арда уа оюнуу этерге, - деп
сабыр сөлөшди ашкерча.

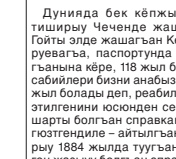
«Сабийми көргөзгөңдү? Нек
келтирмейси? Ол саумду?» -
деп, кыраууну жыйып, кычыр-
ды тишируу, жорги бир аман
затты сөзө.

«Сабийми көргөзгөңдү? Нек
келтирмейси? Ол саумду?» -
деп, кыраууну жыйып, кычыр-
ды тишируу, жорги бир аман
затты сөзө.

«Сабийми көргөзгөңдү? Нек
келтирмейси? Ол саумду?» -
деп, кыраууну жыйып, кычыр-
ды тишируу, жорги бир аман
затты сөзө.

Көп жыллыкты

129-чу тууган кюнүн
байрамлаганды

Кеси Каруева жашы бла

Дуняда бек көп жыллык
тишируу Чеченде жашайды.
Гойте элде жашкан Кеси Ка-
руевага, паспортунда айтыл-
ганына көрө, 118 жыл болады,
сабийлери бизи аныбызга 129
жыл болады деп, реабилитация
этилгени юсюндөн сейрикл
шарты болган справканы көр-
гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мени аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

Рекламаңы кючю

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

Чам хапар

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

«Мен аман паспортну ал-
ган кезиунде кыраган тууган
жанын шарт айталмаганды.
Гөзгөндиле - айтылган тиши-
руу 1884 жылда тууганды деген
жазуу болган справканы.

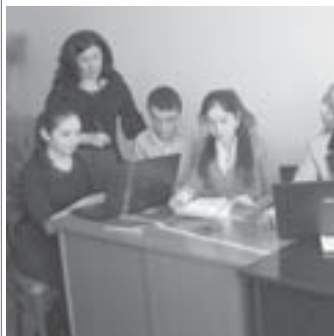
Илму-практика конференция

«СИГМА» илму биринги кууралганлы жыйырма жылдан артык болады. Аны төбегинде биринги хунерли шакчулуну саны да көбөйдү-көп болуп барды. Анга бу көнлөдө бардырган илму-практика конференция да шагытлык этеди. Быйыл анга 400-ден аслам иш хазырланганды. Аладан бек илгери Битеуросск конгрессла эм конференциялагы айырлыккыды.

Убашалы Оатима ишини кыруулаганы кезинде.

Хакь кертини табарга итинни

армачылыкларыны республикалы арасы бирге кыурагандыла. Бу жол ол «XXI өмгөре улуу шыныулык эм талпынуулук бладеген ат бла бардырылганды.

Конференцияны мураты - окууган жашыла бла кыулааны тинтиу ишлерини юсери бла ниет эмда чыгармачылыккы жаны бла айнытууду. Школчула табигыатны тамашалыгын, миллетини култура, тарых байлыклары, адет-төрөлөрүн биотен төрө билгират эттиду. Аланы естөстөлу, гуманизм, илму, техника чыгармачылыккы

жаны бла да хунерликлерини ачыкылауду. Абадан класслада окууганланы тинтиу иште сейрлерини өсдөрүдө эмда республикалы алимлерини бла школчуларыны араларында байламлыккыла-ны ючлендириду. Конференция башлардан алгач Сабий-

сыйенин билдиргенди. «СИГМА» жыйырма эки жыл мындан алгач кууралган, ол заманда аны жалаанда алты секциялы ишленгени эсге салып, быйыл ала кырк эки болганын черттеди. «Ол көп затны юсонден айтды. Бери школлада бек иги окууган жашыла бла кыула келди. Жерини кон жарытды, адамыны уа -билим. Ол затны унутмагызы», - дегенди. Белгили алим Д. Парсарев да быйыл айтканды: «Билим, жалаанда билим этеди адамын эркин эм демонгли», деп, профессор ол өблени эсде тутарга чакырганды.

Теклипканы Заур а, көп жаш адамыла билимде, спортка, искусствода, дагыда башка жыны бла хорламла болдуурганларын айтты, республика ала бла өкмөтлөнгөн черттеди. «СИГМА» да секциялардан бирине оналты жылы башчылык этген Елена Куничева уа конференцияга кыатышкыларыны саны аслам болуу бла чеклени кыалмак, сабийлини билимдери да жылдан жылга өсө барганыларын өткөмлик бла айтканды. Клара Калмыкова уа школчула секцияларда ишперча кыалмай онгач кууралганыларын билдиргенди.

Ахырында уа «Мелодия», «Кавказны тангалары» той-он коллектив концерт программаларын көрсөттөндү. Андан сора уа кызыла, жашыла да информатика, астрономия, физика, орус, малк эм кыабарты тилге, космос тинтиле, култура, краведение, право, литература, математика эм башка секцияларга юлешингендиде.

ХОЛАПАНЫ Марзият. Сууратлаганы алганды.

Умуртландыргызын атламыла

Суратлаганы алганды.

Ыйыктыга гороскоп
4-чо февральдан 10-чусуна деру

Кычкарла. Ыйыккыны биринчи жарымында сиз оздурду ону этерге юрөшкүрксиз. Ол сизни намысыгызыны ючкерикди эм бир улуу иште жангы проектке башчылык этерге болушуркуду. Орта кюндөн сора чыгармачылыккы кючөгөс бюстөндө ючөнерикди.

Танала. Сакь болугуз, ким эсе да биреу, сиз болдургун жетишимли, мен этгенме дерге болуксуду неди сизни алдагар юрөшкүрди. Орта кюндөн арысында хар зат да тап болуксуду.

Эгизле. Маганыла сөлөшүмө бардырырга, кыйматы оюнула этерге жаралуу кезиуду. Ыйыккыны ахырында ахча тюшерге да болуксуду. Аны терк окууга кыабан бошамагыз, артаракча ол бек керек болуксуду.

Айрычабакыла. Ыйыккыны асламысында керек затха иги жарашыркысыз, ишигизни да терк эм тынгылы бардырыркысыз, фидачык да тюрөтөре болуксуду. Онуоула бла уа кесигини тыпты сөлөшүмө. Ыйыккыны ахырында иш бла байламлы тюбешиле этмегиз, солуу юккени уа кыуагысыз, даулашысыз өтдөрорге юрөшкүрүз.

Асылла. Ыйыккыны аллында бек ниамлы болуксусу. Болсада бек кыаты иштерге тюрөшкүрди. Сизге Аллах берген онгу хайырланмай кыюсагызыз, арта бек кокураныркысыз. Орта эм барз кюмө танышуулагы эм билимини өсдөрүдө аламат юккениде. Байрым кон а арт кезиге салынган иштерини эсде тутарга уа керек.

Кызыла. Ишни ашыкмай, тынгылы этерге итиникиз. Онуоучу байрым кюмде артыкча кыаты болуксуду, этген ишигизге эс буруп турлуксуду - сакь болугуз. Ыйыккыны ахыры кыабан, иш алышкандыгыга эм башка тюрениле этерге жаралуу кезиуду.

Базманла. Бу кезиу башхаладан айырмалы болуккы тюрөйдю. Иште эм юкюрдө болуула бир кесек абан-зыратыргандыла. Ол болуулардан жумушай кытуулуксусу. Барз эм болушуркуду. Орта кюндөн сора чыгармачылыккы кючөгөс бюстөндө ючөнерикди.

Акыррала. Ишигизни алышкандыгыга келгеннен эсегиз, аны юсонден сөлөшүмө бардырырга баш эм геурге юкчө игидиле. Ол юкчөдө оюнула ишден эрикмеген юккениде. Алай эсе, сизни айткандыгыга эс бурлуксудула. Байрым он солуу көнлөдө даулашлагы, кыруула иштерге кыатышкыла юрөшкүрүз.

Садыккыла. Орта кюндөн сора баш иште улуу тюрениле болуксуду. Тюренилеме артык улуу эс бурмагыз. Андан эсе жангы болуула кыалы иштерге болуугу юсонден сальш этилге. Ол кыалы болууларда да игилке жолу.

Төкөмюкөзө. Орта эм барз кюмө маганылы ишени юсериенд кыйматы оюнула этерге жаралуу тюрөйдю. Ыйыккыны ал көсөгиде ахча болуугу иштерини юрөшкүрди.

Сууккыла. Бу йыкча кесигини жангылай кыалган сунаркысыз. Коллаганыгызы бла бирге алган билдирюле да сиз арталыда башка эс бурлуксусу, алгач башка маганыла барлыксыз. Ол итиди, аманчыда айттырга кыыйланды. Шартлагы эс буругуз.

Чабакыла. Кыатыгызагыла сизни бла бирге болууга итиникидиле. Эчки жашуугузу тюренидирге эсе эсегиз шөндюкө кезиу бек тап заманды. Кертисин айткас, маганыла ону этерге уа алыкча артеди. Иги оюмла май оюр да этмегиз, жангы ишни да башламгызы.

Бокс
Умуртландыргызын атламыла

Суратлаганы алганды.

Наркотикле

Саулай юйюрню жекгендиле аманлыккыга

Россейни Наркоконтролюну Федералныи службасыны шарауа иретиниси оперативикерлер Нальчикке Ара базарны тюрисинде наркотиклер болгун шах-шах саткан юйюрню ызындан кысыа тюрөшгөндиле. Ор бла кыатын эндеги деру да ол тюрө ишлери бла полицияга тура болгандыла. Бир кыуум жаш алгач М. деген бир тишчире кыи жагаган Исожк микрорайонда эркин этилмеген шах-шах сатып турган заманда, алай этерге жарамганбын полиция анга көп керө эсертгенди.

Андан бери ор бла кыатын «акыллы» да, сыныула да, болгандыла. Оперативикер айтканды көрө, киши наркотиклени кыюшу региондан кесини улуу бла келтиргенди. Аланы уа жалаанда кеслерини эрттегили танышларына бергендиде. Аманлыккыны «бизнесге» ала кеслерини ахуларын да кыатышдыгы баяндыла. Андан сора да, эки адам алгандыла болушукту этип. Аладан бирлери Ара базарда шах-шах сатканды. Экинчиси уа кыюшу регионга жол салганды, анга эшик ачканды. Ор бла кыатын наркотиклени базарга атырге 14-жыллык ахуларын хайырлангандыла. Анга киши

КыМР-ни прокуратурасында

От бла ойнарга жарамайды

Чегем району прокуратурасы «От тюрөдөн сак залынуун юсонден 1994 жылы 21-чи декабрден 69-чу номерди Федералныи закону излемлери кыалай толтурулганыларын тинтгенди эмда районну жер-жерли самоуправленгисыны органдары көп букулуктула эткендери ачыкылганды. Сөз ючөн, көп элде отну өчюлтоюно адырлары, суу алырга жерле жокуну орунундадыла. Алай бла хата келсе, аны кетирге кыйын болады. Ол алай неки деп соронг, хар бир аханы азыгыны сымтауга тутайды. Хакьсыз этилик ишле уа азмдыла да? Сөз ючөн, суу алыккы жерле кыалайда болганыларын кюрготгөн жазуула окунуа жокуула. Бир-бир мюлкени баштарына тотурары, зыгыр кыулуун, аланы ачар он болмай кыалады, суу ызлада кранла бузулуп, аланы хайырлангырга жарамайды. Алай шартта өчюлтоючулени суу бла жалчытуу районну элдеринде осаллай кыалгынына шагьтылык этедиле. Алайды да, жер-жерли самоуправленгисыны органдары оючулары ол жанын тийишлисича эс бурмайдыла, өчюлтоюно адырлары, суу алыккы жерлени халларына кырамайдыла. Тинтиулени кезиуде ачыкылгандан затланы эсге алып, Төбөн Чөгөмни, Личикьяаны, Шалушканы эки Чөгөм шахарны жер-жерли администрациялары башчыларына башда айттырган кемчилени кетирге, адамланы кыруукусуулукларыны жалчытырга деп буюрганды.

Наталья МАРШЕНКУЛОВА.

Жарысу

Темир жолда кыагышыкы

2013 жылда 30-чу январьда кюндөс сагыт 2-ден 40 минут озуп Нальчикде (Александровка тюрисе) 2-чи Промышленность проездде электровоз (жюк ташыган) ВА3-217030 автомашина бла кыагышканды. Насыпха, жол-транспорт аварияда адам ачымаганды. Жалаанда ВА3-217030 автомашинаныкы бир аз хата тюрөшгөнди.

Водителины машинасы бузулуп, темир жолдан өтгөн жерде тохтал кыалганды. Он бек юрөшгөн эсе да, ол алдырмаганды. Ол кезиуде Нальчикден чыгып Прохладный жанын электровоз келер болганды. Алайды эти транспорт да бир бири бла кыагышкандыла. Алай бла электровоз автомашинаны 20 метр бир жанын сызыганды.

УЧРЕДИТЕЛБЕ: КЫАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Publication details including contact information for the editorial office, telephone numbers, and subscription rates. It lists the head editor, editorial board members, and provides contact details for the printing house and distribution network.